

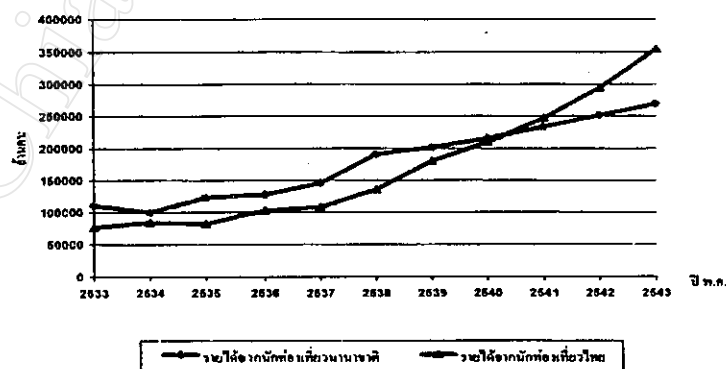
บทที่ 1

บทนำ

การศึกษาเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ในครั้งนี้ เป็นการนำเอาแนวนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐบาลที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือ และรวมถึงแนวนโยบายในการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และความพึงพอใจในการมาใช้บริการเรือล่องแม่น้ำปิงของนักท่องเที่ยว ความพึงพอใจในการเลือกให้บริการเรือล่องแม่น้ำปิงของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ความพึงพอใจและความคิดเห็นต่อผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวทางเรือของประชาชนที่อยู่อาศัยในเส้นทางทางเรือสองฝั่งแม่น้ำปิง เพื่อนำมาพัฒนาการประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงต่อไปในอนาคต

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการท่องเที่ยวทำรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศสูงเป็นอันดับหนึ่งให้แก่ประเทศไทยมานานกว่า 10 ปี โดยในปี 2540 สามารถทำรายได้เป็นจำนวนเงิน 248,000 ล้านบาท (ดังภาพที่ 1.1) ซึ่งถือได้ว่าการท่องเที่ยวเป็นภาคเศรษฐกิจที่ทำรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศเป็นอันดับหนึ่งของระบบเศรษฐกิจไทย (พรทิพย์ เจริญวิทย์, 2542)

ภาพที่ 1 รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติ
ปี พ.ศ. 2533-2543

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และประมาณการ โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอันประกอบด้วย ลักษณะภูมิประเทศที่สวยงาม มีแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรมมากมาย จึงทำให้จังหวัดเชียงใหม่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวค่อนข้างสูง จึงส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้นทุกปี (ดังตารางที่ 1.1) และทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การสร้างงานสร้างอาชีพ การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง และรวมไปถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ การพัฒนาในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนอกจากจะทำให้เกิดประโยชน์แล้วยังก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้อีกด้วย ทั้งผลกระทบด้านกายภาพ เช่น ปัญหาการทำลายทัศนียภาพ ปัญหาค่านมลภาวะ ผลกระทบด้านสังคม ศิลปวัฒนธรรม ปัญหาการเปลี่ยนแปลงคตินิยม เป็นต้น

ตารางที่ 1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามลักษณะที่มาท่องเที่ยวที่มาเยือนเชียงใหม่ ตั้งแต่ พ.ศ. 2540 – 2543

ลักษณะของนักท่องเที่ยว ที่มาเยือนเชียงใหม่	พ.ศ. 2540	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543
ผู้เยี่ยมชม (รวม)	3,052,118	3,194,808	3,319,692	3,361,764
*ชาวไทย	1,978,682	2,067,077	2,012,735	2,001,757
*ชาวต่างประเทศ	1,073,436	1,127,731	1,306,957	1,360,007
(โดยแบ่งออกเป็น)				
นักท่องเที่ยว (รวม)	2,770,987	2,900,091	3,066,025	3,085,477
*ชาวไทย	1,730,789	1,807,477	1,802,264	1,773,621
*ชาวต่างประเทศ	1,040,198	1,092,614	1,263,761	1,311,856
นักทัศนาจร (รวม)	281,131	294,717	253,667	276,287
*ชาวไทย	247,893	259,600	210,471	228,136
*ชาวต่างประเทศ	33,238	35,117	43,196	48,151

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540.

การท่องเที่ยวทางน้ำในประเทศไทยนั้นเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมานาน เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา โดยจุดท่องเที่ยวทางน้ำแห่งแรกในประเทศไทยก็คือ ตลาดน้ำย่านอำเภอดลิ่งชัน และย่านคลองบางแกว โดยชาวบ้านในบริเวณใกล้เคียงพายเรือบรรทุกสิ่งของต่าง ๆ ทั้งสินค้าบริโภคและอุปโภคมาแลกเปลี่ยนซื้อขายซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดเป็นย่านตลาดน้ำขึ้นมา (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2533) เมื่อได้รับความนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวมากขึ้น สิ่งสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ถนน อาคารพาณิชย์ต่าง ๆ เป็นต้น ได้ถูกสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองต่อการท่องเที่ยวไม่คงไว้ซึ่งการดำรงชีวิตในรูปแบบเดิม มีการนำสินค้าขึ้นมาจากบนบกแทน นอกจากนั้นปัญหาในเรื่องของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ก็เกิดขึ้น เช่น การมีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นจากประชาชนที่อยู่ริมน้ำ การบุกรุกลำน้ำ การจราจรทางน้ำที่แออัด เป็นต้น จึงเป็นเหตุให้นักท่องเที่ยวเริ่มแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในรูปแบบเดิม ในช่วงต่อมาจึงนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวที่ตลาดน้ำแห่งใหม่ คือตลาดน้ำวัดไทร ซึ่งนักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวในช่วงเช้าและในขณะเดียวกัน ในช่วงบ่ายก็นิยมการล่องเรือชมสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนสองฝั่งคลองประเวศบุรีรมย์ ในเวลาต่อมาก็เกิดปัญหาเช่นเดียวกันกับตลาดน้ำแห่งแรก นักท่องเที่ยวจึงได้เดินทางไปท่องเที่ยวที่แหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่นั้นคือ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ซึ่งได้รับความนิยมมาท่องเที่ยวในช่วงเวลาเช้าเพื่อชมตลาดน้ำและล่องเรือชมวิถีชีวิตและธรรมชาติสองฝั่งคลอง ในปัจจุบันเป็นที่รู้จักและนิยมมาท่องเที่ยวกันอย่างแพร่หลาย นอกจากนั้นในแม่น้ำเจ้าพระยาก็ยังมีการท่องเที่ยว โดยการล่องเรือสำราญจากกรุงเทพฯ ถึงอยุธยาซึ่งเป็นที่นิยมมาท่องเที่ยวทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งจะเห็นได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวทางน้ำในปี 2531 มีจำนวนไม่ต่ำกว่า 947,685 คน และคาดว่าในปี 2533 และ ปี 2534 จะเพิ่มขึ้นเป็น 1,117,413 คน และ 1,225,218 คน ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่เสมอต้นเสมอปลาย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2533)

แม่น้ำปิงก็เป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เนื่องมาจากการจัดการที่ไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดปัญหาวิกฤตมาตั้งแต่ปี 2536 สภาพของแม่น้ำตื้นเขิน ขุ่นข้น ปริมาณน้ำลดลง การทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำของชาวบ้านและร้านค้าที่อยู่สองฝั่งแม่น้ำ และปัญหาการบุกรุกสองฝั่งแม่น้ำปิง (ไพบุลย์ สุทธสุภา, 2538) จากปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น ในเริ่มแรกอาจไม่ใช่ปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากการท่องเที่ยวโดยตรงเช่นแหล่งท่องเที่ยวในที่อื่น ๆ แต่เนื่องมาจากการขาดความเข้าใจในการอนุรักษ์ที่ถูกต้องของประชาชนและการไม่เห็นซึ่งความมีคุณค่าของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สำคัญ เมื่อมีผู้ประกอบการมาดำเนินการธุรกิจท่องเที่ยวทางแม่น้ำปิง ซึ่งตรงกับนโยบายของทางหน่วยงานของรัฐบาลที่ได้มีการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ เข้าสู่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย จัดทำเป็นโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ใหม่ภายในภูมิภาค นอกจากนี้ในหน่วยงานของรัฐบาลในระดับท้องถิ่น ซึ่งในปัจจุบันได้รับการกระจายอำนาจที่สามารถจะพัฒนาทรัพยากรที่มีภายในท้องถิ่นของตนให้สามารถก่อให้เกิดรายได้ นำมาพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องของการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งถือว่าเป็นรายได้หลักที่สำคัญอย่างยิ่งในขณะนี้ ในจังหวัดเชียงใหม่ การท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงในเขตอำเภอเมือง ได้จัดว่าเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ซึ่งมีขึ้นในระยะเวลาเพียงไม่กี่ปี และได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ซึ่งได้มีการนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวทั้งในช่วงเวลากลางวันเพื่อชมทิวทัศน์ ทักษณียภาพที่สวยงามของสองฝั่งแม่น้ำปิง วิถีชีวิตของประชาชนริมฝั่งแม่น้ำ ลักษณะบ้านเรือนที่เป็นแบบท้องถิ่นของภาคเหนือที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำปิง นอกจากนั้นแล้วยังมีการนำเสนอการท่องเที่ยวในช่วงเวลากลางคืนพร้อมบริการอาหารเย็นให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความเพลิดเพลินรวมทั้งยังเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างดียิ่งและยังให้บริการกับนักท่องเที่ยวทุกเพศ ทุกวัย ทุกชาติ และทุกภาษาคด้วยบทบาทและความสำคัญของแม่น้ำลำคลองและการท่องเที่ยวทางน้ำที่ยังสามารถตอบสนองต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้เป็นอย่างดี จึงทำให้ต้องมีการตระหนักถึงความสำคัญของแม่น้ำลำคลองและการท่องเที่ยวทางน้ำ ถ้าหากใช้แม่น้ำลำคลองตอบสนองต่อความต้องการในการท่องเที่ยวอย่างไว้ทิศทางแล้ว อาจเกิดผลกระทบต่อแม่น้ำซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อการท่องเที่ยวก็จะเกิดความเสื่อมโทรมและไม่สามารถตอบสนองต่อการท่องเที่ยวได้ดังเดิมอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยง

อย่างไรก็ตาม ในการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงอันจะไม่ก่อให้เกิดผลเสียกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมที่มีอยู่ในท้องถิ่น ถ้าได้มีการจัดการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและของประชาชนในท้องถิ่น รวมถึงสอดคล้องกับแนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนโยบายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐบาลที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาว่าการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงจะพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างมีทิศทางเดียวกันหรือไม่ และสามารถสนองตอบต่อความต้องการของผู้ใช้บริการและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางและเป็นมาตรการในการควบคุมดูแลในอนาคตกับผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ ที่จะดำเนินการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง และสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไปได้อย่างดี

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ กับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ผลกระทบและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น นโยบายของหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง และรวมถึงการดำเนินงานของกิจการเรือท่องเที่ยว
- 2) เพื่อศึกษาหาสาเหตุของปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง อำเภอเมืองเชียงใหม่ ให้สามารถสนองตอบต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือที่ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
- 2) ได้ทราบถึงองค์ประกอบ แนวคิด และนโยบาย ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาต่อไป
- 3) ได้ทราบถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือ สามารถจะนำไปพัฒนาในแหล่งท่องเที่ยวอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกันต่อไป

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาในด้านพื้นที่ ด้านประชากร ด้านเนื้อหา และด้านเวลา ไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษานี้ได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษา คือ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เส้นทางเดินเรือในแม่น้ำปิงของเรือแม่ปิงริเวอร์ครูซ จากวัดชัยมงคล-วัดท่าหลุก ตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงบ้านเรือนที่ตั้งอยู่ติดกับริมฝั่งแม่น้ำปิง โดยมีระยะห่างจากฝั่งแม่น้ำไม่เกิน 100 เมตร

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษาครั้งนี้มีประชากรเป้าหมาย 5 กลุ่ม ดังนี้คือ

- 1) นักท่องเที่ยว ได้แก่ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ และใช้บริการเรือท่องเที่ยวของแม่ปิงริเวอร์ครุซ ในช่วงระยะเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2) ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ได้แก่ เจ้าของกิจการ/ผู้จัดการกิจการที่ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และได้นำเอากิจกรรมการท่องเที่ยวทางเรือของแม่ปิงริเวอร์ครุซ มาบรรจุอยู่ในรายการทัวร์หรือเป็นรายการทัวร์เลือก(Optional Tour) ให้กับนักท่องเที่ยวของบริษัท
- 3) ประชากรในท้องถิ่น ได้แก่ ประชากรที่มีที่พักอาศัยโดยอยู่ห่างจากฝั่งแม่น้ำไม่เกิน 100 เมตร และอยู่ในเส้นทางเดินเรือของเรือแม่ปิงริเวอร์ครุซเท่านั้น
- 4) ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวทางเรือ ได้แก่ เจ้าของเรือแม่ปิงริเวอร์ครุซ ซึ่งประกอบกิจการเรือท่องเที่ยวในแม่น้ำปิงรายเดียว ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 5) หน่วยงานภาครัฐบาลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวทางเรือเท่านั้น ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมเจ้าท่า เทศบาลนครเชียงใหม่ นายอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่าม และองค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อ

1.4.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เนื้อหาที่กำหนดศึกษารอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ปัจจัยภายนอก เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง และนำไปสู่แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง
 - โดยทำการศึกษาถึงความต้องการและความพึงพอใจในการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ
 - โดยการศึกษาถึงความต้องการและความพึงพอใจในการเลือกให้บริการของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่
 - โดยทำการศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงและความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแม่น้ำปิงและการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงของประชากรในท้องถิ่น
 - นโยบายในการส่งเสริม/สนับสนุนการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงของหน่วยงานรัฐบาล ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงให้ดีขึ้น

2) ปัจจัยภายใน เป็นการศึกษาถึงสถานการณ์การท่องเที่ยวทางเรือของแม่ปิง ริเวอร์ครุซซึ่งดำเนินธุรกิจอยู่ในอำเภอเมือง เชียงใหม่ เป็นการศึกษาถึงสภาพโดยทั่วไปของการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงและสภาพทั่วไปของแม่น้ำปิง นโยบายในการบริหารจัดการภายในองค์กรและการดำเนินงานด้านการตลาดการท่องเที่ยว การให้ผลตอบแทนและจูงใจบุคลากร

3) การวิเคราะห์ถึงปัญหาและอุปสรรค ของการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

4) แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

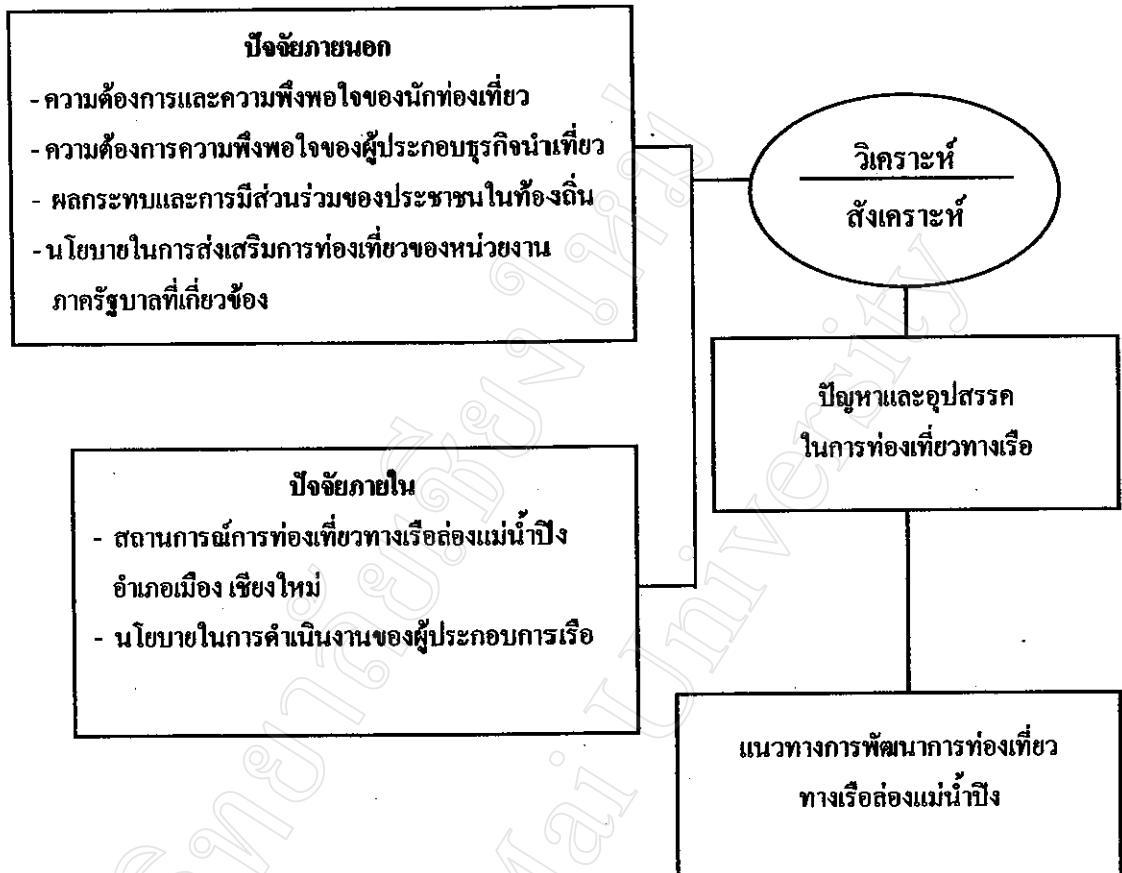
1.4.4 ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษานี้ศึกษาครอบคลุมระยะเวลาในการศึกษา 3 เดือน เริ่มในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ 2544 ซึ่งเป็นช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

1.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในการศึกษานี้ ได้วางกรอบแนวความคิดที่จะศึกษาถึงสถานการณ์ของการท่องเที่ยวทางเรือในปัจจุบันของเรือแม่ปิงริเวอร์ครุซ ที่ให้บริการอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการประกอบกิจการ ที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวทางเรือในปัจจุบัน นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กรอบแนวคิดของการศึกษานี้ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้คือ

แผนภูมิที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

1.6 นิยามศัพท์

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ให้คำจำกัดความของศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการศึกษาไว้ดังนี้

การพัฒนาการท่องเที่ยว หมายถึง การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ต้องการศึกษาไปในทิศทางที่ต้องการให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยการนำเอาหลักการพัฒนาแบบยั่งยืนและส่วนประสมทางการตลาดมาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ

การท่องเที่ยวทางเรือ หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวโดยใช้เรือทุกประเภทเป็นยานพาหนะ และเดินทางอยู่ในแม่น้ำปิง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

นักท่องเที่ยว หมายถึง นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงเวลาของการเก็บข้อมูลและเลือกที่จะใช้บริการการท่องเที่ยวทางเรือภายในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เท่านั้น

ผู้ประกอบการธุรกิจน้ำดื่ม หมายถึง เจ้าของกิจการ/ผู้จัดการกิจการที่ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวน้ำดื่มและได้รับการจดทะเบียนอย่างถูกต้องตามพระราชบัญญัติธุรกิจน้ำดื่มและมัจจุเทศน์ พ.ศ. 2535 และประกอบกิจการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และได้ให้บริการเรือท่องเที่ยวน้ำดื่มแม่น้ำปิงของเรือแม่ปิงริเวอร์ครุซ

ประชาชนในท้องถิ่น หมายถึง ประชากรที่อยู่อาศัยในบริเวณโครงการที่จะศึกษาบริเวณตลอดสองฝั่งลำน้ำปิง โดยมีบ้านพักอาศัยอยู่ห่างจากฝั่งแม่น้ำไม่เกิน 100 เมตร

ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวทางเรือ หมายถึง เจ้าของเรือแม่ปิงริเวอร์ครุซ ซึ่งประกอบกิจการท่องเที่ยวทางเรือแม่น้ำปิงอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

หน่วยงานภาครัฐบาลที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับกิจการการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวน้ำดื่มทางเรือเท่านั้น คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมเจ้าท่า เทศบาลนครเชียงใหม่ นายอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่าม และองค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อ